

MICHALOVCE MŮEMLÉKEI

Michalovce - a zempléni
turizmus kapuja

MICHALOVCE MŮEMLÉKEI

MICHALOVCE
srdce zemplína

A Sztáray kastély - a Zempléni múzeum székhelye

- A barokk-klasszicista kastély, a Sztáray nemesi család egykori lakóhelye kétségtelenül Michalovce legértékesebb történelmi emlékeinek egyike. Ma itt található a Zempléni múzeum. A kastély az eredeti középkori vár területén épült, amelyet a reneszánsz korszakban kényelmesebb lakó-és reprezentációs célokat szolgáló kastéllyá építettek át. A 18.-ik században újabb, barokk stílusú felújításon esett át, kiépült az első emelet, tornyok és új bejárati lépcsők lett kialakítva. A 19.-ik században a kastély egy utolsó nagy klasszicista stílusú átalakításon esett át. Megépültek a földszinti oldalszárnyak, ezzel kialakult az ún. várudvar. A kastély tulajdonosai folyamatos jelleggel Sztárayék voltak egészen 1944-ig. A kastélyhoz különböző legendák fűződnek, mint a titokzatos földalatti folyosó, vagy a fehér asszony legendája.

A rotunda alapjai

- A rotunda alapjait a Zempléni múzeum területén fedztél fel és keletkezésének ideje a 9.-12.-ik századra tehető. A három évszázad időszaka annak a ténynek köszönhető, hogy a szakértők nem tudnak megegyezni egy adott időpontban az épület keletkezésének idejéről. Ez a hely a szlovák régészet rejtelsei közé sorolható. A felfedező, Jaroslav Vizdal szerint a kör alakú templomhájó és a patkó alakú szentély alapján a nagymorva időszakból származik, mivel ezen a környéken már 9.-ik századi településről találhatóak bizonyítékok. Más régészek viszont úgy vélik, hogy a 11.-ik századból származik és az a magyar király építtette, akihez akkoriban az összes föld tartozott. A rotunda állítólag a környékbeli falvak lakóinak közös plébániai templomaként szolgált. Valószínűleg Szent Mihály arkangyalnak lett felszentelve. A kutatások során egy kőlemezt találtak egy bizonyos felirattal, melynek megfejtésére máig nem került sor.

Páduai Szent Antal kápolna

- A kápolna Hôrka-n (Hrádku) Sztárayék családi kriptájaként szolgált, melyet gróf Anton Sztáray építtetett és Páduai Szent Antalnak szenteltette. A gróf ennek építését azonban már nem élte meg, sajnos még a munkálatok kezdete előtt elhunyt. A kápolna építése 1898-ban lett befejezve ezt követően pedig felszentelve. A Sztáray család tagjai és annak rokonai ebben és ennek közvetlen környezetében lettek eltemetve.

Városháza-A Városháza székhelye

- A Michalovce-i Városháza épülete a helyi önkormányzat részére épült 1928-ban. A tetőre egy megfigyelőtorony került, ami a helyi tűzoltók munkáját jelentősen megkönnyítette. Később ehelyett órát helyeztek ide. A 20.ik század végén a tető és a padlástér jelentős tűzvészben rongálódott. Az épület előtt korábban egy kis park volt, ahol 1939-ben a híres politikus, az ukrán nemzeti újjászületés jelentős úttörője, Adolf Dobriansky mellszobra lett elhelyezve, a szlovákok, ruszinok, ukránok és csehek a ČSR építésében tett közös erőfeszítéseinek szimbólumaként. Később a mellszobrot többször áthelyezték.

Bank palota

- 1911-ben Michalovce egyik terén lett felépítve a Michalovce-i kereskedelmi és hitelbank palotája, ami jelenleg Michalovce egyik építészeti gyöngyszemének tekinthető. Klasszicista stílusban épült, homlokzatát pedig méh szobrok, iparosok, gazdák és hajósok pseudo rokokó jelenetei díszítik. A bankokon kívül voltak itt üzletek, kisebb vállalkozások különböző szolgáltatásokkal, az emeleten egészségügyi rendelők, irodák és lakások voltak. Az épület ma Zempléni Kulturális Központ székhelye, viszont más szervezetek székhelyei, éttermek vagy akár regionális újságok szerkesztősége is megtalálható itt.

Bank épülete

- A város másik fontos épületén érdekes építészeti elemek is megtalálhatók, mint pl a kaptár, vagy akár kovácsolt domborművek a homlokzaton. Az eredeti épület, ami ennek a helyén állt a 19.-ik században keletkezett, de körülbelül 1912-ben Michalovce leggazdagabb és legbefolyásosabb polgára, Bartolomej Czibur bankár és gyógyszerész az épület magyar szecessziós stílusban való átalakítása mellett döntött. Így az épület eredeti megjelenése megváltozott és ezzel a „Hlavná ulica” díszé lett. Különböző bankok székeltek itt, később könyvtár, ma pedig egészségügyi szolgáltatásnak ad otthont.

Groszov palota épülete

- Az épület neve a palota egyik építészének vezetéknevéből származik, 1905 körül épült és a helyi szecesszió stílus jegyeit viseli. Tipikus jellemzője egy négyzet alakú saroktorony, kalapácsokkal, a kohászat jelképeként. Egyik részében eredetileg hotel volt található, a többi lakhatási célokra szolgált. Ez a palota hosszú ideig a Durschlagov család tulajdonában volt.

A régi bíróság épülete

- Michalovce polgárai ezt az épületet a „régí bíróság” -ként emlegetik, mivel valamikor egy saját börtön komplexummal rendelkező bíróság volt itt. A börtöncellák az épület alatt is megtalálhatók voltak. A 18.-ik század második felében sóhivatal foglalt helyet az épületben, amihez a térség raktárai is tartoztak, majd száz évvel később az épület szolgabírói hivatallá vált.

Földműves ház

- Háromszintes nyeregtetős sarok épület, a Mezőgazdasági kölcsönpénztár és Földműves szövetkezet székhelyeként épült 1929-ben. Ez a ház úgy döntött, hogy létrehozza a legrégebbi földművelési egyesületek egyikét, a Michalovce-i Mezőgazdasági szövetkezetet (1920) amely Michalovce, Sobrance, Veľké Kapušany, Snina, Humenné a Medzilaborce földműveseit egyesítette. Saját bankjuk felépítésére egy viszonylag stratégiai helyet, az Dolná ulica és a piactér sarkát választották a Sztáray téren, szálloda és kocsmá közelében.

Boldogságos Szűz Mária
római katolikus templom

Zempléni Múzeum

A rotunda alapjai

Földműves ház

Jézus Szent Szíve
római katolikus templom

Viniánska cesta

Bank épülete

Zlatý býk

Városháza
A Városháza

Bank palota

Református Egyház
temploma

A szerelem
szökőkútja

Grosz

Szent Ciril és Metód
Ortodox Székesegyház

A régi bíróság
épülete

Csillagvizsgáló

Páduai Szent Antal
kápolna

Szentlélek Eljövét
Székesegyház

MŰEMLEKEI

Arany Bika

- Ez a történelmi épület Michalovce egyik domináns jellegzetessége és a legrégebbi épületek közé tartozik. 1905-1906-ban egy új többszintes szálloda építése mellett döntött saját lebontott háza helyén Nagymihály egyik leggazdagabb polgára, Gabriel Strömpl. A Strömpl család több hentesüzlet tulajdonosa volt, ezért egyáltalán nem meglepő az a tény, hogy a fenséges épület homlokzatát egy aranyozott bika feje díszíti. Az épület tágas tereivel különféle politika párt találkozóinak volt tanúja, továbbá partik, bálók, amatőr színházi előadások kerültek itt megrendezésre, valamint különféle képzéseknek is teret adott. Az épület mai formáját 2001-ben, egy alapos rekonstrukció által nyerte el.

Csillagvizsgáló

- Michalovce-i Kerületi Népi obszervatórium néven jött létre 1981-ben, támogatott szervezet, melynek célja volt hogy a csillagászatot nemcsak a diákok és tanulók, hanem a nagyközönség számára is vonzóvá tegye. 1986-ban költözött át a Moussonov házba, ahol mai napig is székel.

Boldogságos Szűz Mária római katolikus templom

- A város urai, a Nagymihályi család építtette ezt a katolikus templomot a 13.-ik században. A 16.-18 században felváltva került katolikusok majd protestánsok kezébe. Miután leégett gróf Imrich Sztáray kezdeményezésére barokk stílusban újjították fel. Figyelmet érdemelnek a templombelső műalkotásai, mint például a gótikus pastoforium, egy ismeretlen arisztokrata későreneszánszi sírfelirata, a barokk oltár 1721-ből egy későbbi Boldogságos Szűz Mária oltárképpel valamint egy 19.-ik századi rokoko stílusú szószék.

Szentlélek Eljövetele Székesegyház

- A Szentlélek Eljövetele Temploma neobizánci stílusban a redemptorista kolostor mellett épült 1934-1935-ben. A régebbi festményeken és ikonokon kívül, amelyek a kolostor eredeti kápolnájából kerültek át, az ungvári festő, Jozefa Bokšaya újabb ikonjai is megtekinthetők. Az asztal feletti baldachin és a szószék pedig Vladimír Sičinsky munkája. 1950-ben, az akkori államhatalom rendelkezésére a templom ortodox székesegyház lett. 2012-től Minor Bazilikává emelkedett.

Jelenleg ismét redemptorista igazgatás alatt áll, néhány évvel ezelőtt, pedig az oldalsó oltárba Boldog Metod Dominik Trčka maradványi lettek ünnepélyesen elhelyezve.

Szűz Mária Születése görög katolikus plébániatemplom

- Egy barokk-klasszicista stílusban épült templom, keletkezésének ideje a 18.-ik század második felére tehető. Építésének körülményei nem tisztázottak, ennek többféle verziója létezik. Egyesek szerint a helyén egykor a keleti rítusú egyház fatemploma állt, ún. „cerkev”. Mások szerint építése Mária Teréziának volt köszönhető, aki Mukačev felé Michalovcercé látogatott és a félig kész zsúpfedeles templom láttán 28 munkást ösztönzött annak befejezésére.

Szent Ciril és Metód Ortodox Székesegyház

- Ez a Székesegyház 20.-ik század 90-es éveiben épült.

Jézus Szent Szíve római katolikus templom

- A város római katolikus hívői egy teljesen új templomot szenteltek Jézus Szent Szívének. A templom főbejárata előtt található II. János Pál pápa kőtalapzaton álló, lenyűgöző, életnagyságú szobra.

Evangelikus Egyház augsburgi hitvallású temploma

- Egy szintén új, modern stílusban, svéd modell alapján épült templom. Klubhelység, biblia tanulmányozására kialakított terem, valamint könyvtár és konyha is helyet foglalt itt. A templomot a helyi és a bajor egyház hívői adományainak köszönhetően 11 év után sikerült felépíteni.

Szlovákiai Református Egyház temploma

- Egy szintén újonnan épült templom, a maga művészeti remekeivel egyedülálló, méltóságteljes szentélyként működik. Építése fejlődési szakaszokra osztható, véglegesen 1996-ban lett kész, ekkor fejezték be az utolsó munkálatokat. Később lett hozzáépítve a kóruscsarnok majd ezt követően 2001-ben a plébánia.

Szűz Mária Rózsafüzér Királynője római katolikus kápolna

- A felújított kápolna a Béke Parkban található. 2006-os felújítása után lett felszentelve a kassai segédpüspök által.

Ez a projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával jött létre, Michalovce-a zempléni turizmus kapuja projekt keretein belül.

EURÓPAI UNIÓ

**Európai Regionális Fejlesztési Alap -
a jövő befektetése**

www.dolnyzemplin.sk

Fotó: Ing. Ľudovít Földy, Szemán Tibor, Mgr. Maroš Pavlinský,
Richard Max, archívum Media Group, s.r.o. a Excel enterprise, s.r.o.

Grafikai tervezés: Excel enterprise, s.r.o.